

Motion till riksdagen 2005/06:Ub478

av **Luciano Astudillo (s)**

Avgiftsfri undervisning i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skollagen utvärderas och förtydligas för att värna den avgiftsfria undervisningen.

Motivering

I skollagen (1985:1100) slås fast att utbildningen i grundskolan ska vara avgiftsfri. Detta är en av de grundläggande principerna i det svenska skolsystemet. Alla elever har rätt till en likvärdig utbildning och tillgången till utbildning i grundskolan får aldrig vara beroende av en individs ekonomiska förutsättningar. I skollagens portalparagraf (1 kap. 2 §) stadgas att alla barn och ungdomar ska, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet. I grundskolans verksamhet får emellertid förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. Dessutom får eleverna i gymnasieskolan hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. Med detta avses främst kostnad för färdbiljett med allmänna kommunikationsmedel eller liknande.

Det är Statens skolverk som är nationell tillsynsmyndighet för bland annat grundskolan och som har till uppgift att kontrollera att kommuner och andra skolhuvudmän agerar i enlighet med de bestämmelser som reglerar skolverksamheten. Skolverket har i sin tillsyn vid ett flertal tillfällen uttalat att utflykter och skolresor som kan anses utgöra ett inslag i utbildningen måste vara avgiftsfria.

Förarbetsuttalandena ger ingen närmare vägledning om vad som utgör en obetydlig kostnad eller vad bestämmelserna angående enstaka hjälpmedel innebär. Det är skolhuvudmannen som tolkar bestämmelserna och gör en bedömning i varje enskilt fall. En undersökning gjord av Majblommans riksförbund visar att ungefär en tredjedel av alla kommuner har aktiviteter på skoltid som är avgiftsbelagda. I många skolor krävs eleverna regelbundet på

Fel! Okänt namn på

extrapengar, till exempel för bussresor, bad- och museibesök eller klass- och studieresor.

Man kan med andra ord konstatera att mycket talar för att skollagen på det här området måste utvärderas och förtydligas.

Stockholm den 30 september 2005

Luciano Astudillo (s)